

OLIMPIADA
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană – 10 martie 2018
Clasa a VIII-a

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

Partea I (20 de puncte)

De la fereastra lui, Enric în fiecare seară privea nemărginirile cerului, așteptând să vadă ploaia de artificii, jocul nebun de rachete, pulberea mărunță și impalpabilă care umple aerul și nu cade nicăierea, firele de beteală care se urzesc ca o mreajă și apoi se desfac; și ochii lui se umpleau de visuri și sufletul lui veșnic avântat se umplea de o melancolie fără de margini, vrând să scape și el și să se amestece mai curând în oceanul acesta luminos, spre care râvnea de atâta vreme.

Sus, întâile licăriri sfioase se arătau, mare și orbitor luceafărul apărea, scânteietoare constelațiile își arătau punctele lor de foc în locul obișnuit, imens șerpuitorul drum al robilor se strecura printre norodul de sori, de luceferi și de stele, brăzdând tăria și apoi, după cele mari și scăpărătoare, sfioase se arătau și cele mai mici, și cele mai mărunte, și toată pulberea de diamant a celor de-abia văzute, și tot praful stelar al celor de-abia bănuite. Prăpăstii negre de catifea, oceane de întuneric, pustiuri de cerneală se zugrăveau totuși pe alocuri, nemărginitele depărtări ce se întindeau de la planetă la planetă, ori de la stea la stea, căscau enigmatice și oarbe, se afirmau sfidătoare voințelor ce s-ar fi încumetat măcar să străbată atâta drum.

(Dimitrie Anghel, **Culegătorul de stele căzătoare**)

1. Identifică și numește, din text, două figuri de stil diferite.	4 puncte
2. Selectează o imagine artistică dinamică, motivând alegerea făcută.	4 puncte
3. Precizează două consecințe ale utilizării persoanei a treia în textul dat.	4 puncte
4. Exprimă-ți opinia, în 60-80 de cuvinte, privind relația dintre stele și inspirația literară.	4 puncte
5. Explică, în 50-70 de cuvinte, semnificația secvenței: <i>...și ochii lui se umpleau de visuri și sufletul lui veșnic avântat se umplea de o melancolie fără de margini.</i>	4 puncte

Partea a II-a (20 de puncte)

Stelele „împodobesc” cerul nocturn. Pentru un observator terestru ele apar ca puncte de diverse culori, cu un diametru aparent egal, dar cu fluctuații de luminozitate. Ochiul uman distinge pe cerul nocturn până la circa 6.000 de stele. Distanța până la stele este măsurată cu ajutorul paralaxei stelare, iar unghiul rezultat este de ordinul sutelor de miimi dintr-o secundă de arc.

Multe stele se pot vedea ca puncte strălucitoare pe cerul nopții. Ele tremură sau sclipesc, aceasta însă numai aparent, datorită turbulențelor din atmosfera terestră.

Cu ochiul liber se pot observa aproape 6.000 de stele. [...] Printre cele mai mici stele se numără așa-numitele pitice albe, de mărimea planetei noastre. Există și stele și mai mici, anume stele de neutroni, care pot avea un diametru de numai 20 de km. În 1997, astronomii de la Universitatea Astronomică din California au descoperit cea mai mare și mai strălucitoare stea din univers (de până acum), numită steaua Pistol. Ea se află în zona centrală a galaxiei noastre, și s-ar vedea și cu ochiul liber, dacă n-ar fi acoperită de către nebuloasa cu același nume. Distanța dintre Pământ și steaua Pistol este de aprox. 25.000 ani-lumină. Se mai apreciază că nebuloasa Pistol, care este formată dintr-o aglomerare enormă de stele, ar avea un diametru de aproximativ 4 ani-lumină.

(<https://ro.wikipedia.org/wiki/Stea>)

1. Scrie numele celei mai strălucitoare stele. **4 puncte**
2. Transcrie o secvență din text în care este redată denumirea celor mai mici stele. **4 puncte**
3. Precizează, pe baza textului dat, care este explicația *tremurului* aparent al stelelor. **4 puncte**
4. Prezintă, în 50-70 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre steaua *Pistol* și nebuloasa cu același nume. **4 puncte**
5. Menționează, într-un enunț, distanța dintre Pământ și cea mai mare stea. **4 puncte**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Identifică o temă comună pentru cele două texte. **5 puncte**
2. Explică, în câte un enunț, două sensuri diferite ale substantivului *stea*. **5 puncte**
3. Argumentează, în 60-80 de cuvinte, importanța utilizării descrierii în textul literar și în textul nonliterar. **5 puncte**
4. Exprimă-ți opinia, în 50-70 de cuvinte, în legătură cu importanța studierii corpurilor cerești. **5 puncte**
5. Scrie un dialog imaginar de 10-14 replici între două corpuri cerești. **10 puncte**
6. Redactează o compunere de 200-250 de cuvinte, în care să descrii cerul înstelat, prezentând și starea sufletească pe care acesta ți-o insuflă. **10 puncte**

Notă!

În cazul ultimelor două cerințe, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor; **2 puncte**
- respectarea părților unei compuneri; **2 puncte**
- proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului; **2 puncte**
- ortografia; **2 puncte**
- punctuația. **2 puncte**

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru este de 2 ore.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Clasa a VIII-a

OLIMPIADA
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană – 10 martie 2018
Clasa a VIII-a
Barem de corectare și de notare

Partea I (20 de puncte)

1. identificarea a două figuri de stil diferite (2x1p.) și numirea acestora (2x1p.); – **4p.**
2. - transcrierea corectă a imaginii artistice dinamice – 2 p.;
- motivarea convingătoare a alegerii secvenței – 2p.; ezitare în rezolvarea sarcinii - 1p.; – **4p.**
3. precizarea a două consecințe ale utilizării persoanei a III-a în textul dat (2x2p.); – **4p.**
4. - exprimarea clară, convingătoare, nuanțată a opiniei privind relația dintre stele și inspirația literară, folosind un limbaj specific argumentării - 3p.; prezentare schematică - 1p.;
- încadrare în numărul minim de cuvinte - 1p.; – **4p.**
5. - explicarea clară, convingătoare, nuanțată a secvenței citate - 3p.; explicare cu ezitări - 2p.; încercare de explicare, tendință de rezumare - 1p.;
- încadrare în numărul minim de cuvinte - 1p. – **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte)

1. precizarea numelui celei mai strălucitoare stele (steaua *Pistol*); – **4p.**
2. transcrierea secvenței care redă denumirea celor mai mici stele - 4p. (*Există și stele și mai mici, anume stele de neutroni*). – **4p.**
3. explicarea *tremurului* aparent al stelelor, pe baza textului dat - 4p. (de ex.: ... *Ele tremură sau sclipesc, aceasta însă numai aparent, datorită turbulențelor din atmosfera terestră.*) – **4p.**
4. prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri dintre steaua *Pistol* și nebuloasa *Pistol* (2x2p.) (de ex.: *Ambele au același nume: Pistol./ Steaua Pistol este cea mai mare și strălucitoare stea, iar nebuloasa Pistol este alcătuită dintr-o aglomerare enormă de stele.*) – **4p.**
5. - menționarea distanței dintre Pământ și cea mai mare stea. (de ex.: *Distanța dintre Pământ și cea mai mare stea este de aproximativ 25.000 ani-lumină.*) - 3p.;
- formularea răspunsului sub formă de enunț - 1p. – **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. identificarea corectă a temei comune (de ex.: stelele) – **5p.**;
2. - explicarea corectă a celor două sensuri diferite ale substantivului *stea* (2x2p.);
- formularea răspunsului sub formă de enunțuri - 1p.; – **5p.**;
3. argumentarea importanței utilizării descrierii în textul literar și în textul nonliterar:
- prezentarea clară, convingătoare, nuanțată a importanței utilizării descrierii - 4p.; ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p.;
- încadrare în numărul minim de cuvinte - 1p.; – **5p.**;
4. - exprimarea clară, convingătoare, nuanțată a opiniei despre importanța studierii corpurilor cerești, folosind un limbaj specific argumentării - 4p.; exprimare ezitantă a opiniei - 1p.;
- încadrare în numărul minim de cuvinte - 1p.; – **5p.**;
5. - realizarea expresivă a dialogului imaginar între două corpuri cerești, respectând trăsăturile textului dialogat - 9p.; realizarea unei compuneri dialogate banale, utilizând un conținut adecvat cerinței - 5p.; redactarea unei compuneri care respectă parțial cerința —2p.;
- încadrare în numărul minim de replici - 1p.; – **10p.**;
6. - redactarea unei compuneri descriptive originale, utilizând un conținut adecvat cerinței - 9p.; redactarea unei compuneri descriptive banale, utilizând un conținut adecvat cerinței - 5p.; redactarea unei compuneri care respectă parțial cerința - 2p.;
- încadrare în numărul minim de cuvinte – 1p. – **10p.**;

Notă! În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor: în totalitate - 2p.; parțial - 1p.; – **2p.**;
- respectarea părților unei compuneri: în totalitate - 2p.; parțial - 1p.; – **2p.**;
- proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului: în totalitate - 2p./ 1p.; – **2p.**;
- ortografia: 0-1 greșeli - 2p.; 2-3 greșeli - 1p.; peste 3 greșeli - 0p.; – **2p.**;
- punctuația: 0-1 greșeli - 2p.; 2-3 greșeli - 1p.; peste 3 greșeli - 0p. – **2p.**;

Se acordă 10 puncte din oficiu.